

Punt de Vista

El Punt Avui expressa la seva opinió únicament en els editorials. Els articles firmats exposen les opinions dels seus autors.

HERMES COMUNICACIONS SA

President Editor: Joan Vall Clara.
Comercial: Eva Negre, Maria Àngels Taulats, Eduard Villacé i Josep Sánchez. **Webs i Sistemes:** Josep Madrenas (director) i Joan Sarola (Sistemes). **Recursos Humans:** Miquel Fuentes.
Administració: Carme Bosch. **Comunicació:** Albert París.

Consell de lectors: Feu-nos arribar les opinions, els suggeriments i les consultes que desitgeu sobre el nostre projecte editorial i els nostres productes a conselllectors@elpuntavui.cat. Tots els contactes rebran resposta de la direcció.

Keep calm

Miquel Berga

Originalitat

Amb aquest títol no podem esperar res de bo. Ni d'original (bé, una mica: no va de virus, que ens hem de distreure). Hi ha un corrent de saviesa proverbial, pròpia d'escèptics, que adverteix dels límits de l'originalitat: el que és nou no és cert i el que és cert no és nou. La pretensió de fer coses pensant que un les fa per primera vegada està condemnada a inevitables decepcions. No val la pena fer res per primera vegada: ja estava fet. El primer ministre anglès, Harold Macmillan, conservador, és clar, va rebatre una proposta d'un grup rival al Parlament amb aquesta cèlebre afirmació: "Vostès, com de costum, ens ofereixen un conjunt d'idees sòlides i originals. El problema, senyories, és que les que són sòlides no són originals i les que són originals no són sòlides." Aquest joc d'antítesis va fer fortuna com a arma dialèctica, però ja tenia un llarg recorregut. És probable que el primer (sempre hi ha un primer) que la va utilitzar

L'única fórmula per consolar qui es pensa que és el primer de tenir una idea és dir que se'ls ha acudit en el mateix moment que a d'altres

fos Samuel Johnson al segle XVIII. Quan un jove escriptor li va mostrar un manuscrit per veure què en pensava, l'autor del primer diccionari de la llengua anglesa, el Dr. Johnson, li va respondre: "El vostre manuscrit és bo i original; però la part que és bona no és original, i la part que és original no és bona." Quantes vegades els editors en qualsevol llengua no han sentit la temptació de respondre en termes semblants a les propostes dels escriptors... Si no ho fan més sovint és per un elevat i meritori sentit de la caritat cristiana. En fi, l'aspiració a l'originalitat és una batalla perduda. Potser per això moltes obres percebudes com a innovadores són, en realitat, originals exercicis... de repetició. L'única fórmula que se sol activar per a consolar els qui es pensen que són els primers de tenir una determinada idea consisteix a dir que, curiosament, se'ls ha acudit la idea en el mateix moment que a d'altres. És un cert consol, però encara queda un problema afegit: sigui el que sigui, Shakespeare ja ho havia escrit. I molt abans.

La vinyeta

Fer

Vuits i nous

Manuel Cuyàs

Lectures

Com que podem situar al vuit de març l'inici de la catàstrofe que ens ha dut el confinament, molta gent amb lectures ha trobat oportú citar la nota inicial d'*El quadern gris* de Josep Pla: "8 de març (1918); Com que hi ha tanta grip, han tancat la universitat". Pla aprofita les vacances forçades per iniciar el dietari que formarà part del volum primer de la seva obra completa editada per Destino i que per a molts és la seva obra mestra. Seva, i de la literatura catalana contemporània. Pla hi fa unes quantes trampes. Segons els estudiosos, la univèrsitat no va tancar el vuit de març sinó mesos més tard. Però Pla hi havia d'introduir el seu sant i el seu aniversari, tots al març, perquè tot li lligués. No sé si el joc de casualitats haurà fet que molta gent llegeixi per primer cop *El quadern gris*, o reincideixi a fer-ho. Jo el tinc molt present. Ara vaig més per *Notes disperses*, un *quadern gris* sense sofisticacions ni trampes, més espontani i tal com raja. Em pregunto si, havent-hi tants escriptors i tantes editorials que els publiquen, al final de la crisi sanitària haurà sorgit un nou

“La crisi del coronavirus produirà un nou ‘quadern gris’?”

quadern gris. El procés no ha donat cap obra literària de valor. Només cròniques i valoracions. Segons en Joan Safont, al costat de la crisi del coronavirus el procés quedarà com una anècdota petitíssima i prescindible. Ho trobo fort. Fortíssim. Però en Safont acostuma a encertar-la. Tindrem doncs el *quadern gris* del coronavirus com hi va haver el de la grip? El que és segur és que en Safont, alliberat gràcies a l'epidèmia de les entrevistes que un dia per altre ha de fer a escriptors i actors interessants, poc interessants o gens interessants per al diari digital on està en nòmina, podrà acabar la te-

si sobre Amadeu Hurtado que té empantanegada fa anys.

Un llibre del qual també es parla és *La pesta*, d'Albert Camus. El llegeix, la gent, o només ho fa veure? Un llibre sorprenent. Les víctimes de la pesta que a l'existencialista i humanista d'esquerres Camus li interessien són els ciutadans d'origen francès de la ciutat d'Orà. Dels altres, ni en parla. Amb *L'estrany* anava al revés...

Com que no tot són lectures, procuro veure cine per la televisió. TVE va oferir *Els set samurais*. Es pot anar a dormir més satisfet, després de consumir-la? Buscant, vaig trobar *Esmorzar a Tiffany's*, amb la meua Audrey Hepburn. Blake Edwards no és Billy Wilder, però aquí pot passar. Un concert, unes hores a la cuina, sestejar...

Com que no tot és cine, també lectures. He entrat de nou a les *Memòries* de Sagarra. Les he llegit tantes vegades que hi ha episodis que em sé de memòria. A l'Ateneo de Madrid coneix tots els autors que ens van fer aprendre al batxillerat. A l'Ateneu de Barcelona, els que no ens van explicar mai. Començant per ell i acabant per Pla.